

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Бібліотека

Школа академічної доброчесності

Програма семінару-практикуму з академічної доброчесності

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

від «12» серпня 2020 р.

на засіданні навчально-методичного об'єднання
бібліотеки ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

в.о. директора бібліотеки

М. М. Гючинкова

перезатверджено «12» серпня 2021 р.

перезатверджено «28» серпня 2023 р.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Бібліотека

Програма семінару-практикуму з академічної доброчесності

1. Назва дисципліни

Семінар-практикум з академічної доброчесності

2. Кількість кредитів ECTS

0,4

3. Відомості про викладача (викладачів)

Улановська Тетяна Сергіївна – бібліограф I категорії бібліотеки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», tetanaulanovska@gmail.com.

Починкова Марія Миколаївна – кандидат педагогічних дисциплін, доцент, в.о. директора бібліотеки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», pochinkovam@gmail.com.

Мета семінару-практикуму з академічної доброчесності: популяризувати дотримання академічної доброчесності серед здобувачів освіти, познайомити з основними поняттями, що стосуються академічної доброчесності (академічна доброчесність, авторське право, плагіат, фабрикація, фальсифікація, академічне шахрайство, академічне хабарництво, самоплагіат, компіляція, перефразування, копіювання), правилами дотримання академічної доброчесності, причинами та наслідками академічної недоброчесності.

Завданнями семінару-практикуму є:

- забезпечити особистісне зростання здобувачів освіти, підвищити їхній рівень академічної доброчесності;
- оволодіти знаннями про основні поняття щодо академічної доброчесності та причини академічної недоброчесності і шляхів їх усунення;
- виробити вміння щодо оформлення результатів власних досліджень з дотриманням норм академічної доброчесності;
- навчити правильно оформлювати цитування у власних дослідженнях;
- познайомити з поняттям про авторське право;
- познайомити зі змістом і структурою репозиторію ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;
- познайомити з програмами антиплагіат, формувати вміння й навички щодо їх використання під час перевірки власних досліджень на плагіат;
- познайомити з нормативними документами державного й університетського рівня щодо академічної доброчесності та познайомити з правовими наслідками академічної недоброчесності.

У результаті проходження семінару-практикуму здобувач освіти має знати:

- поняття: академічна доброчесність, плагіат, компіляція;
- правила оформлення цитування, списку літератури, посилань на список літератури тощо;
- що таке авторське право;
- способи визначення достовірної інформації та джерел в інтернеті;
- причини академічної недоброчесності і шляхи їх усунення;

- нормативні та законодавчі документи державного та університетського рівнів, що регламентують академічну доброчесність;
- правові наслідки академічної недоброчесності;
- програми для перевірки власних досліджень на плагіат;
- про наявність репозиторія ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», його місцезнаходження, структуру.

У результаті проходження семінару-практикуму здобувач має **вміти**:

- відрізнати поняття доброчесність, плагіат, компіляція;
- оформлювати списки літератури, цитати, посилання у власних наукових дослідженнях;
- визначати достовірну і недостовірну інформацію та її джерела в інтернеті;
- уникати порушень академічної доброчесності;
- використовувати програми для перевірки на плагіат власні дослідження;
- знаходити наукові публікації у репозиторії ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за прізвищем автора, назвою публікації, назвою періодичного видання тощо.

Програма семінару-практикуму з академічної доброчесності

Теоретичні питання:

1. Що таке академічна доброчесність
  - поняття академічної доброчесності;
  - компіляція і плагіат: у чому різниця.
2. Оформлення результатів власних досліджень.
3. Цитування (правила оформлення літератури, посилань, коли посилання з лапками та ін. курс).
4. Авторське право: як його не порушити.
5. Інтернет: чому можна вірити.
6. Причини академічної недоброчесності і шляхи їх усунення.
7. Робота з Репозиторієм ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» та НРАГ – національним репозитарієм академічних текстів.

Практичні завдання:

1. Оформлення списку літератури.
2. Оформлення посилань і цитат.
3. Робота з репозиторієм ЛНУ та іншими базами даних
4. Робота з програмами антиплагіат.

Структура навчальної дисципліни

Основна література

1. Академічна доброчесність. URL : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/courseware/2a02a59784aa4151ad3790ca4ee155d1/bf333>

2. Артюхов А. Академічна чесність у наукових дослідженнях. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. С. 107–121.

3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).

Додаткова література

4. Буяк Б. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 133–150.

5. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. Дух і літера. 2008. № 19. С. 93–102.

6. Мельниченко А. Прояви академічної нечесності. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.

7. Методичні рекомендації МОН для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211> (дата звернення 15.07.2019).

8. Оніщик Ю. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку закладів вищої освіти. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 2. С. 7-9.

9. Посібник з академічної грамотності та етики. Way of accesse : fond. URL : http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/books_ac-gr.pdf.

10. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. No 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

11. Рекомендації МОН щодо запобігання академічного плагіату і його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо). 2018.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18>

12. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://educationua.org/ua/articles/930-akademichnadobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchojiosviti>

13. Фініков Т. В. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова К.; Таксон, 2016. 234 с.

14. Хмарський В. Academic integrity в США: кілька спостережень 2015 року. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова К.; Таксон, 2016. 234 с.

15. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.